

Voor de liefhebbers van *Het familieportret* en *Britannia Road 22*

LOUISE
WALTERS
DE
KOFFER
VAN
MEVROUW
SINCLAIR

ROMAN

Over het boek

Roberta verzamelt brieven en kaarten die ze in tweedehands boeken vindt. Wanneer ze van haar vader wat spullen krijgt van haar oma Dorothy, treft ze daartussen een brief aan van de opa die ze nooit heeft gekend, gedateerd na zijn vermoede dood. Geïntrigeerd door de datum en de inhoud van de brief gaat Roberta op zoek naar de waarheid.

Dorothy bleek ongelukkig getrouwd met Albert, die als soldaat tijdens de Tweede Wereldoorlog ging vechten aan het front. Na een vliegtuigcrash achter haar huis, ontmoette ze Jan Pietrykowski en even durfde ze weer te hopen op geluk. Maar het lot had iets anders voor hen in petto. Weldra moest ze zo'n groot geheim verbergen, dat de naweeën ervan haar kleindochter vele jaren later zullen raken.

Over de auteur

Louise Walters woont in Northamptonshire, Engeland, met haar man en vijf kinderen. *De koffer van mevrouw Sinclair* is haar debuutroman.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Louise Walters

De koffer
van mevrouw
Sinclair

A.W. Bruna Uitgevers

Oorspronkelijke titel
Mrs Sinclair's Suitcase
Copyright © Louise Walters 2014
Vertaling
Erica Feberwee
Omslagbeeld
© Bettmann/Corbis
Omslagontwerp
b'IJ Barbara
© 2014 A.W. Bruna Uitgevers

ISBN 978 90 229 6059 2
NUR 302

Voor Ian, Oliver, Emily, Jude, Finn en Stanley

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische veeveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

1

8 februari 1941

Lieve Dorothea,

Oorlog maakt mensen wanhopig. Dan stappen we uit onszelf. Ik hou van je en het spijt me dat ik dat nu pas zeg. Jij houdt van mij. Ik vergeet nooit jouw hand op mijn hoofd en mijn hals toen je dacht dat ik sliep. Daardoor wist ik het zeker. Dat je van me houdt. Het was geen verbeelding. Niemand zal me ooit weer zo aanraken. Dat weet ik ook zeker. En dat is een groot verdriet.

Vergeef me, Dorothea, want ik kan jou niet vergeven. Wat je doet is verkeerd. Het is niet eerlijk tegenover het kind en niet eerlijk tegenover de moeder. Ik ben uit mijn vaderland weggejaagd. Dat zie ik misschien nooit meer terug. En misschien gebeurt dat nu ook met dit kind. Als jij dit doorzet kun je nooit meer terug. En je zet het door. Je kunt nu nog terug, maar dat doe je niet. Dat weet ik. Je hebt je ziel verkocht door te doen wat je doet. Geloof me alsjeblieft. Doordat je de een in je armen sluit, verlies je de ander. Ik kan dit niet. Je weet waarom.

Ik vind het heel erg om dit te schrijven. De tranen lopen over mijn wangen. Ooit is de oorlog voorbij. Dat kan niet anders. Dan hadden we samen een nieuw leven kunnen beginnen. Want dat was mijn grote droom, mijn liefste wens, om de rest van mijn leven met jou samen te zijn. Die eerste keer, toen ik wegreed op mijn fiets, wist ik meteen hoe belangrijk je voor me was. Net zo belangrijk als water. Ik wist dat het met jou voor altijd zou zijn, maar er is voor ons geen tijd. Toen ik jou voor het eerst zag, dacht ik al na een paar minuten aan trouwen.

Maar het kan niet. Je bent een eerbare vrouw, maar wat je nu doet is helemaal niet eerbaar. Je doet zoveel om een goed mens te zijn, maar nu ben je ontrouw aan jezelf en haal je oneer je leven binnen. Ik vind het moeilijk om te schrijven wat ik wil zeggen, maar ik denk dat je het begrijpt. Mijn lieve Dorothea, je bent zo mooi en zo goed maar toch moet onze vriendschap eindigen. Ik wens je al het geluk van de wereld.

Liefs,

Jan Pietrykowski

(Deze brief vond ik in een uitgave van *The Infant's Progress, from the Valley of Destruction to Everlasting Glory*, uit 1910; Mary Martha Sherwoods bewerking van Bunyans *Christenreis naar de eeuwigheid*, waarmee ze jonge kinderen de smalle weg naar het eeuwige leven hoopt te wijzen. Ik legde het boek voor een prijsbepaling bij Philip op zijn bureau. Het kwam voor het bescheiden bedrag van €15 op de plank te staan in de kast met antiquarische boeken.)

Ik stof boeken af, ik zorg dat ze er weer netjes uitzien, ik haal een doek over de rug en over de bladzijden, soms stuk voor stuk. Het is nauwkeurig werk en een aanslag op je keel. Al stoffend kom ik van alles tegen: gedroogde bloemen, haarlokken, entreebewijzen, visitekaartjes, kwitanties, bonnetjes, foto's, briefkaarten, ansichtkaarten, maar ook complete brieven; ongepubliceerd werk van gewone mensen, van gekwelde zielen, van auteurs zonder literaire ambitie. Soms onbeholpen geformuleerd, soms ware stijbloempjes. Liefdesbrieven, alledaagse brieven, geheime brieven en brieven over simpele onderwerpen als baby's, tennispartijen en het inmaken van fruit, ondertekend door mensen die Marjorie of Jean heten. Philip, mijn baas, is allang aan dat soort vondsten gewend; hij kijkt er niet meer van op, maar wat hij vindt legt hij apart; voor mij. Je kunt niet alles bewaren, zegt hij dan. En daar

heeft hij natuurlijk gelijk in. Maar ik kan het niet over mijn hart verkrijgen om dit soort flarden van onbekende levens, dit soort momentopnamen die ooit iets hebben betekend – en dat misschien nog steeds doen – weg te gooien.

Elf jaar geleden liep ik als klant de Old and New Bookshop binnen. De volgende dag kwam ik terug als eerste medewerker. Philip, de eigenaar en bedrijfsleider, bood me in een zeldzame opwelling van impulsiviteit een baan aan. Het nieuwe millennium stond voor de deur en het werd tijd om de bakens te verzetten, zei hij. Tijd om – letterlijk – de inventaris op te maken. Hij waardeerde mijn liefde voor boeken en de manier waarop ik met mensen omging. Zelf had hij ‘moeite met mensen’.

‘Ik vind ze door de bank genomen behoorlijk onhebbelijk, heb jij dat ook?’

Ik kon een heel eind in die opvatting meegaan.

‘Boeken vertellen veel verhalen, los van de inhoud,’ was ook een van zijn uitspraken. Of ik dat wist.

Ja, dat wist ik. Boeken hebben een eigen geur, ze ritselen, ze praten. Wat je in je hand houdt, terwijl je dit leest, is iets wat leeft, ademt, fluistert.

‘Wie aandacht heeft voor boeken,’ zei Philip op de dag dat ik bij hem kwam werken, ‘wie ze leest, wie ze ruikt en naar ze luistert, wordt daarvoor rijkelijk beloond.’

Ik ruim kasten op. Ik zorg dat de boeken niet te strak tegen elkaar op de planken staan. Ik maak elk jaar de inventaris op, in mei; wanneer de bomen hun bloesem laten vallen; wanneer de zon naar binnen schijnt door de openslaande deuren van de afdeling Tweedehands non-fictie en fictie in hardcover, helemaal achter in de winkel; wanneer het warme voorjaarslicht me als een reusachtige, troostende arm omhult en wanneer in de tuin de doordringende roep klinkt van zwaluwen die naar de talloze vliegen duiken. Ik zet ’s ochtends koffie, ’s middags

thee. Ik ben aanwezig bij de sollicitatiegesprekken met nieuw personeel, zoals met Sophie van achttien die bij ons kwam in haar tussenjaar en die dat jaar met een onbepaalde periode heeft verlengd, want ze is er nog steeds. En zoals – meer recentelijk – met Jenna, die twee weken na haar eerste werkdag Philips vriendin werd. Hoewel, met Jenna hebben we nooit echt een sollicitatiegesprek gevoerd. Ze kwam – net als ik – de Old and New binnen als klant, raakte – net als ik – in gesprek en kreeg een baan aangeboden.

Ik ken niemand met zo'n hartstochtelijke liefde voor boeken, voor het gedrukte woord, als mijn baas Philip Old. Het is die liefde die hem drijft: voor het boek als zodanig, maar ook voor de geur, het gevoel, de leeftijd en de herkomst van boeken. De Old and New Bookshop is gevestigd in een groot pand, met hoge plafonds en met plavuizen vloeren; een doolhof van kamers – zes in totaal – plus een opslagruimte op de eerste verdieping. Het is allemaal even ruim en licht. We verkopen nieuwe boeken, oude boeken, antiquarische boeken en kinderboeken die plank na plank keurig in het gelid staan in deze inspirerende kathedraal. Het pand staat niet pal aan het drukke Market Square, maar heeft een charmante, goed onderhouden tuin met lavendel en rozemarijn langs het klinkerpad naar de indrukwekkende eikenhouten deur. In de zomer hangen we slingers met vlaggetjes die een klant voor ons heeft gemaakt, langs het smeedijzeren hek. Op een bescheiden, met de hand beschilderd bordje staat:

WELKOM BIJ
THE OLD AND NEW BOOKSHOP
GEOPEND VAN NEGEN TOT VIJF
KOM GEZELLIG SNUFFELEN

Het bestaat niet dat de Old and New winst maakt. Natuurlijk hebben we een trouwe kring vaste klanten – dat heeft

dit soort winkels altijd – maar die kring is niet groot. Dus er moet ergens kapitaal zitten waardoor de winkel kan blijven voortbestaan en waardoor Philip zijn appartement op de tweede verdieping zo smaakvol heeft kunnen inrichten. Ik heb er nooit naar gevraagd. En Philip praat niet over geld, net zomin als over zijn privéleven.

De liefde – de romantiek, hoe je het ook wilt noemen – is niet aan me voorbijgegaan. Of liever gezegd, ik heb genoeg kansen gekregen. Bijvoorbeeld dankzij een van onze vaste klanten op de zaterdagmiddag; nogal een nerd, jonger dan ik en altijd in een zwart met paars trainingspak zoals dat tien jaar geleden mode was. Hij heeft meer dan eens aangeboden me zijn faxnummer te geven. En nog niet zo lang geleden kreeg ik van een andere klant te horen – rood hoofd, niet geheel onaantrekkelijk – dat ik er goed uitzag. Ik was ‘de mooiste vrouw’ die hij ‘in maanden’ had gezien, waren letterlijk zijn woorden. Dat was natuurlijk niet waar en Jenna – die echt mooi is en die vlakbij stond, zogenaamd druk bezig een plank op te ruimen – begon te giechelen. Ik schonk haar een veelbetekenende blik. En zij mij. Dan is er ten slotte nog de directeur van een plaatselijke basisschool – we hebben er drie – die regelmatig langskomt en al zijn aankopen op rekening van de school zet. Een jaar geleden bleef hij bij de kassa staan nadat ik hem had geholpen en zijn aankopen in een fraaie papieren draagtas van de winkel had gedaan. In plaats van te vertrekken schraapte hij zijn keel en vroeg of ik zin had om donderdagavond met hem uit eten te gaan. Hij had een charmante glimlach en dik zwart haar waarvan ik vermoedde dat hij het verfde.

Mijn vader kwam vanmorgen wat boeken brengen; oude boeken, afkomstig van mijn *babunia*, mijn oma. Ze zit inmiddels al twee jaar in een verzorgingstehuis, maar we zijn erg lang bezig geweest met het uitzoeken van haar spullen. Terwijl ze

niet eens zoveel spullen had. Babunia is gelukkig niet iemand die van alles spaart en bewaart. Maar mijn vader is de laatste tijd wat trager dan vroeger. Ik heb haar boeken natuurlijk al doorgenomen en er een paar achtergehouden voor mezelf; boeken die ik me nog herinner uit mijn jeugd. Toen ze akkoord ging met het tehuis, zei ze dat ik mocht uitzoeken wat ik wilde. Lezen ging toch niet meer, net zomin als naaien. Ik vond het hartverscheurend, maar we hadden geen keus. Pap kon niet meer voor haar zorgen. Ik had aangeboden korter te gaan werken, maar daar wilden ze allebei niets van weten.

Ik wuifde toen mijn vader het pad op kwam. Hij zag me niet en ik haastte me om de zware deur voor hem open te doen.

Hij had nog een stuk of twintig boeken, zei hij en hij had ze in een oude, duidelijk veelgebruikte koffer gedaan.

‘Die koffer was ook van je oma,’ vertelde pap. ‘Als jij hem wilt, mag je hem hebben, Roberta.’

Ik ben dol op oude koffers en ik wist meteen waarvoor ik hem zou gebruiken.

‘Hoe voel je je vandaag?’ Ik keek naar zijn gezicht, op zoek naar aanwijzingen.

Hij zag al geruime tijd bleek; zijn huid had een afschuwelijk grauwwitte kleur. Maar hij liet nooit iets merken als hij zich niet goed voelde. Ook nu weer haalde hij zijn schouders op, in een gebaar dat van alles kon betekenen. Een paar weken eerder was hij in remissie geweest. Maar nu niet. De omslag was deze keer heel plotseling gekomen en we waren er allebei van geschrokken.

Philip kwam zijn kantoor uit om mijn vader de hand te schudden. Ze hadden elkaar eerder ontmoet – twee keer, om precies te zijn – en me allebei verzekerd dat ze de ander ‘een echte heer’ vonden. Philip stond erop mijn vader voor de boeken te betalen. Mijn vader had ze aan de winkel willen schenken. Uiteindelijk accepteerde hij twintig pond, bij wijze van compromis. Hij bleef voor een kop thee in het bleke len-

tezonnetje in de achtertuin. Ik keek hem na toen hij ten slotte weer naar huis ging. De bravoure en het zwerflustige waren uit zijn tred verdwenen. Maar ik deed alsof ik het niet zag.

Bij het leegmaken van de koffer ontdekte ik aan de binnenkant een rafelig naamkaartje: MEVR. D. SINCLAIR. En terwijl ik de boeken sorteerde en afstofte, liet ik mijn gedachten de vrije loop. Volgens pap was de koffer van Babunia, maar blijkbaar was hij eerst van die mevrouw Sinclair geweest. Mijn oma is erg zuinig van aard. Ze huldigt de opvatting dat je tevreden moet zijn met wat je hebt, dat bijna alles wat kapot is te repareren valt en dat spullen die een ander van de hand doet, voor jou nieuw zijn. Dat heeft de oorlog haar geleerd, volgens pap, ‘want toen dacht iedereen zo’. In die tijd was dat bittere noodzaak en geen trend, zoals tegenwoordig.

Toen ik *The Infant's Progress, from the Valley of Destruction to Everlasting Glory* afstofte – en me niet kon herinneren het ooit bij mijn oma te hebben gezien – vielen er twee keurig opgevouwen velletjes papier uit. Een brief! Er zat geen envelop bij. Altijd jammer. Ik vouwde de velletjes open. De brief was gericht aan Dorothea – zo heette mijn oma – en geschreven in een keurig, klein handschrift; de blauwe inkt was met het verstrijken van de jaren verbleekt. Het papier was nog lichter blauw, broos en bros als de vleugels van een insect dat al heel lang dood was; aan de randen was het vergeeld, op de vouwen waren kleine gaatjes ontstaan. Natuurlijk vroeg ik me af of ik de brief wel mocht lezen. Maar mijn nieuwsgierigheid was sterker dan mijn discretie. Ik kon het gewoon niet opbrengen de brief níét te lezen.

Sindsdien heb ik hem talloze malen herlezen, maar ik begrijp er nog steeds niets van. Mijn eerste reactie was de merkwaardige behoefte om te gaan zitten. Dus dat deed ik, op de piepende kruk van de winkel. Mijn hand trilde toen ik langzaam en zorgvuldig begon te lezen.

Mijn oma heet Dorothea Pietrykowski. Jan Pietrykowski

was mijn opa, maar die heb ik nooit gekend. Zelfs mijn vader heeft zijn vader nooit gekend. Dat zijn de onweerlegbare feiten.

Dus wat er in de brief staat, kan niet kloppen.

Om te beginnen waren mijn grootouders gelukkig getrouwd, ook al heeft hun huwelijk maar heel kort geduurd. Maar in de brief schrijft mijn opa dat hij niet met mijn oma kan trouwen. Bovendien dateert de brief uit 1941. En Jan Pietrykowski, mijn opa, is in november 1940 gestorven, tijdens de Blitz, waarbij hij als commandant van het Poolse squadron zijn bijdrage leverde aan de verdediging van Londen.

2

Dorothy Sinclair ploeterde bezweet in haar washuis, waar de lucht was verzadigd met stoom. Het vocht klampte zich vast aan haar gezicht zodat ze om de haverklap met de rug van haar hand over haar voorhoofd veegde. De doek was van haar hoofd gegleden. Ze had niet de moeite genomen hem weer om te binden, dus het haar kleefde aan haar huid, als de tentakels van een loerend, levend wezen. Uitgerekend vandaag was het van het grootste belang om bezig te blijven.

De wasteil in de hoek, met daarin de kleren van Aggie en Nina, siste en borrelde als een heksenketel. Hun uniform – voor zover ze een uniform hadden, want door de rantsoenering was kleding schaars – kwam bijna dagelijks onder de modder en de vlekken te zitten. Maar het minste wat Dorothy kon doen, was zorgen dat haar meisjes althans één keer per week een stapeltje schoon, gesteven en gestreken wasgoed kregen. En ondanks de ongemakken vond ze het werk niet onplezierig. Het uitkoken van de jurken, kousen, hemden, vesten, broeken, blouses en onderbroeken van de meisjes, plus al het vuile wasgoed van Lodderston Hall, betekende meer dan werk alleen; het was haar leven! Schrobben, dompelen, zweten, roeren... het had allemaal zijn eigen ritme en gaf betekenis aan de dag. Ook het eindeloze mangelen, zoals ze op dat moment aan het doen was, om het leven uit kleren, lakens en tafelkleden te wringen. En ten slotte Dorothy's grootste vreugde, haar favoriete bezigheid: het ophangen van al dat wasgoed aan de lijn en kijken hoe de lakens, de kleren

en de kussenslopen opbolden in de wind, triomfantelijk klapperend als engelenvleugels.

Uitgerekend vandaag was het van het grootste belang om bezig te blijven. Uitgerekend vandaag...

Ze mocht niet denken. Aan niets. Sinds die dag had ze zichzelf aangewend niet te denken. Hoogstens in beelden. Taal was partijdig. Woorden waren voor meer dan één uitleg vatbaar. Dorothy vertrouwde ze niet meer. Maar ze kon ze ook niet volledig de rug toekeren. Want ze hield van schrijven en dat probeerde ze ook. Ze schreef in het geheim, wanneer ze alleen was, in haar notitieboekje. Ze kon niet tekenen, dus ze moest het doen met woorden. En ze hoopte dat ze de beelden en de woorden in haar hoofd wist te kneden tot poëzie, of iets wat daarop leek. Maar het viel niet mee om formuleringen te bedenken die echt iets uitdrukten, om zinnen te maken die prettig in het gehoor lagen.

Ze keek op van haar wasgoed. Ze spitste haar oren, haar blik ging naar de openstaande deur waardoor maar zo weinig damp leek te ontsnappen. Er was iets mis. Sinds het verlies... sinds Sidney... had ze een zesde zintuig ontwikkeld, een soort telepathische reuk. Ze 'snoof'. Toen liet ze Nina's broek in de mangel zitten, waar hij aan weerskanten verfrommeld uit hing, ze veegde haar handen af aan haar schort en liep naar de deur. Daar keek ze omhoog, maar ze werd verblind door de zon en door de rijen witte lakens, kussenslopen en glimmende tafelkleden. Met haar ogen tot spleetjes geknepen tuurde ze naar de onschuldige blauwe lucht. Kleine wolken joegen langs de hemel, als kinderen die de tijd waren vergeten en die zich haastten om nog op tijd thuis te zijn voor het eten.

Opeens hoorde Dorothy een gedreun, een laag gezoem afgewisseld met gesputter en gegrom, als van een hond die zich in het nauw gedreven voelde. Ze zag hem bijna meteen: een Hurricane die slingerend hoogte verloor. Blijkbaar wilde de

piloot landen, maar dat ging toch veel te snel? Ze had nog nooit een toestel zo snel naar beneden zien komen. Haar hart begon sneller te slaan, haar hoofd bonsde, haar keel werd dichtgesnoerd. Deed de piloot het met opzet? Speelde hij een spelletje? Dorothy tuurde naar het vliegtuig. Nee, het was geen spel. De piloot had problemen. En hij niet alleen.

‘Nee! Alsjeblieft niet!’ Ze rende over het pad van rode steentjes. De kippen stoven nijdig alle kanten uit, heftig tokkend, zich niet bewust van de ramp die dreigde vanuit de lucht. Aan het eind van de tuin gekomen, deed Dorothy het hek open en liep het veld op dat de Long Acre werd genoemd en waarvan ze zich verbeelde dat het net zo uitgestrekt was als een Arabische woestijn. Ze was van meet af aan bang geweest dat zoiets zou gebeuren. De piloten waren jong en roekeloos, Dorothy had gezien hoe ze vol bravoure hun loopings uitvoerden. Het was slechts een kwestie van tijd, had ze steeds gedacht. En nu was het zover. Waarom gebruikte hij zijn parachute niet? Waarom sprong hij niet uit het toestel? De Hurricane kwam slingerend op haar af, met zware slagzij, als een kapotte pendule. Dorothy keek vol afschuw achterom, naar haar huis. Toen ze zich weer naar de Hurricane keerde zag ze tot haar opluchting dat het toestel afzwenkte en koers zette naar de leegte van het reusachtige veld. Als gehypnotiseerd liep ze door de wuivende gerst, waarvan de aren zacht langs haar blote benen schuurden. Het was iets waar ze anders altijd van genoot, iets wat haar een gevoel van harmonie bezorgde.

Het vliegtuig was inmiddels heel dichtbij; dicht bij de onvermijdelijke, zo goed als ongecontroleerde landing; dicht bij de aarde; dicht bij haar en de wuivende gerst. Als een reusachtige vogel vloog het toestel over haar hoofd en schermde haar – heel even maar – af van de brandende zon.

‘Dorothy!’

Het was de stem van Aggie. Hij klonk alsof hij van heel ver kwam. En inderdaad kon Dorothy een heel eind het veld in

twee lichtbruine overhemdblouses onderscheiden. Het waren de meisjes die over de Long Acre kwamen aanrennen. Ze negeerde Aggies schrille kreten.

Het was goed zo. En gepast. Op de dag af een jaar na Sidney. Haar arme Sidney die ze had verloren. Ze moest naar hem toe, dat wist ze ineens heel zeker. Even verbaasde het haar dat die gedachte niet eerder bij haar was opgekomen. En nu werd haar de kans geboden. Vastberaden waadde ze door de halmen. Ze liep recht naar de Hurricane die zich overgaf aan de aarde. Een geluid als van een donderslag, verstikkende zwarte rook die opbolde, een misselijkmakende dreun gevolgd door een geraas van verbrijzelende materie.

‘Dorothy? Dit is de thee voor mevrouw Lane. En Dorothy, dit is het kopje voor mevrouw Hubbard. En Dorothy? Ga jij eens rond met het gebak. En lieve hemel, Dorothy, hou je rug recht!’

Dorothy verafschuwde de nieuwe witte jurk waarvan de boord door het stijf sel langs haar hals schuurde. Haar moeder, Ruth Honour, keek haar aan met de gebruikelijke mengeling van trots en afschuw terwijl Dorothy braaf deed wat haar werd gezegd en het gebak ronddeelde. Mevrouw Lane en mevrouw Hubbard glimlachten welwillend. Maar Dorothy weigerde hen aan te kijken, want ze wist dat er medelijden in hun ogen te lezen stond. En dat medelijden wilde ze niet! Trouwens, waarom hadden ze eigenlijk medelijden met haar? Het moest iets met mammi e te maken hebben. Of – en dat leek haar het meest waarschijnlijk – met de dood van haar vader. De periode van rouw was voorbij, moeder en dochter liepen niet langer in het zwart. Maar iedereen ging ervan uit dat mammi e nog altijd zielig was.

Dorothy hield haar rug keurig recht en keek naar haar moeder en haar roddelende vriendinnen, met hun thee en hun cake. Het was een hete dag, de jurk voelde erg ongemakkelijk.

Dorothy wenste dat ze buiten was, achter in de tuin, onder de knoestige appelboom, op blote voeten in het gras; ze zou zachtjes in zichzelf willen zingen en mooie dichtregels willen schrijven in haar hoofd, ze wilde dromen over vroeger, over het heden en de toekomst. In haar verbeelding had ze zes broertjes en zusjes. Alice, Sarah, Peter, Gilbert, Henry en Victoria. Ze wachtten op haar in het koele gras onder de boom, of ze zaten tussen de takken, te kletsen en te dollen.

Terwijl ze de cake in de monden van de drie praatzieke vrouwen zag verdwijnen, begon Dorothy te tollen op haar benen. Haar keel werd dichtgesnoerd, haar hart ging sneller kloppen. Ze beseftte dat ze door haar knieën zakte, dat de grond op haar afkwam, dat het blad met de theekopjes uit haar hand gleed en dat ze erbovenop viel. De kopjes en de schoteltjes, versierd met rozenknopjes, braken in scherven, thee spatte op haar stijve witte jurk en gutste over het tapijt.

‘Dorothy? Dorothy? Kind, wat ben je toch onhandig!’

Ze voelde iets heets, iets scherp tegen haar buik. Er gutste iets heets, iets zachts over haar gezicht. Verstikkende, gitzwarte, bulderende rook omhulde haar.

‘Dorothy! Achteruit!’ Aggies stem klonk nu dichterbij.

Dorothy kon de meisjes aan de andere kant van het brandende wrak onderscheiden, als zwevende, stralende bakens in een verraderlijke mist. ‘Ik wil naar hem toe,’ zei ze, maar er was niemand die haar hoorde. Ze wreef over haar nek. De nieuwe witte jurk was te stijf, hij schuurde.

Ze zag het gezicht van haar moeder die haar aankeek.

Dorothy begon te tollen op haar benen. Toen zakte ze door haar knieën en ze viel, heel langzaam. Bloed spatte op haar witte jurk, het duizelde haar terwijl ze werd meegesleurd door een draaikolk van schaamte. De zee van wuivende halmen verzachtte haar val.